

416. Nieuwe ideeën (16)

1. Een Beotiër komt uit een bepaalde landstreek, een beotiër is een domoor. Over de berber kwam de Berber aangelopen. De verhalen van de bereisde roel waren bere-interessant. Bergamotten zijn groentjes, maatjesperen. Een bergerac is een zoete witte Franse wijn, een bergère is een leunstoel of een vrouwenkapsel. Een tekort aan vitamine B1 kan leiden tot beriberi. De bergumermeerklasse is genoemd naar het Bergumermeer. Hij reed behoorlijk snel bergop(waarts). De Bergrede bevat de acht zaligsprekingen. Een berini is net zo antiek als een solex. Voor berlinerbollen pleeg ik een moord. Met de berlitzmethode kun je door spreken een vreemde taal leren. Het vreemdetalenonderwijs vaart daar wel bij. Naar de Bermudadriehoek moet je wel een bermuda meenemen. Een bernardijn is een cisterciënzer. De bernhardtiti is een aap. Hij doet aan beroepswielrennen en bergbeklimmen. Ben je glad besodemieterd?

2. Ten besluite: probeer me vooral niet te besjoemelen. Het bessemerproces is een methode van staalbereiding. Mijn goed betaalde medewerkers zijn nog niet het bestbetaald. Mijn bestemoer is mijn grootmoeder. Deze bestuurlijk-technisch georiënteerde politieke partij is figuurlijk behoorlijk bestoft. Deze bèta's kochten die bestverkochte, en dus bestverkopende, boeken. Genade, geef me een bete broods. Is betaal-tv gewoon pay-tv? Mijn betbetovergrootmoeder heb ik niet meer gekend. Bepaalde soorten van de betelplant heten sirih. De betonijzervlechter verongelukte jammer genoeg jammerlijk en was lijk. Betuline is berkenkamfer. De herten burlden. Voor beveks moet je in België zijn. Bevel voeren doet een bevelvoerder, een commandant. 5 mei is in Nederland Bevrijdingsdag. Na een bewezenverklaring van de feiten word je veroordeeld. Bewustmaken is bewustmaking na bewustwording (bewust worden).

3. Wat zou het beroep zijn van Lucas Bezembinder? Beide partijen kunnen elkaar behoorlijk bezighouden. We plukten gewestelijk de beziën des velds. VD noemt de Veluwe een biblebelt. Biecht horen doet de priester in een biechtstoel. Onze bibliothecaressenvereniging is heel actief. Bi's doen het met iedereen. Wat, is zij bij de Bhagwanbeweging? Wat moet die bietebouw in de bietencampagne? Is de biënnale dit of volgend jaar? Mooi, die bielsen perkomranding. Kun je de quickstep – uit de foxtrot voortgekomen dans – dansen op kwaito, Zuid-Afrikaanse dansmuziek? Een hoody (Jaarboek 2007) is een sweater met capuchon. Zie je in een Vinex-wijk vaker een nimbysyndroombeleving? Is Sinterklaas een dakruiter dan wel een dakvorst? De obool is een Oud-Griekse pasmunt. Je moet niet overal instinken, overal intuïnen, erin tippelen. Nadat de ramen waren ingezet, werd – heel vreemd – het volkslied ingezet.

4. Je hebt hem al de gordijnen ingejaagd (in de gordijnen gejaagd), wil je hem ook nog de dood injagen? Ik ben het huis ingegaan, mijn proeftijd is ingegaan en ik zal ooit de eeuwige rust ingaan. Van studeren zal niets inkomen. De dief wilde het huis inkomen: zijn eigen inkomen was ontoereikend. Is er nog een subtiel verschil tussen ons Koninklijk Huis en het huis van Oranje? De vanden hebben aardig huisgehouden in onze tuin. Kom, ga eindelijk eens huiswerkmaken (VD). Ik heb allang mijn huiswerk gemaakt! De humanresourcesmanager (TH, p. 98) was hoofd van de humanresourcesafdeling. Moet het vroegere 'kapitaal en arbeid' vervangen worden door 'arbeid is (ook) kapitaal'? Er zat toch geen humus [huh-mus], teelaarde, tussen de hummus [oe, oe], puree van gekookte kikkererwten? Humboldtien (oxaalzuur) en de humboldtpinguïn hebben spellingtechnisch grote overeenkomsten.

5. Valt er na de hüttenkäse, als je toch in de hut bent, nog wat te huttemannen (slijpen)? Wat zei je, Hutu's en Tutsi's in vrede met elkaar leven? Terzijde: tootsies dragen vrouwenkleden. Tijdens deze regeerperiode is dat h-woord (hypotheekrenteaftrek) een besmet woord. In zijn hybride veronachtzaamde hij de hygiëne. In natriumhydroxide komt het hydroxide-ion voor (snapt ú de omschrijving in VD?) Het gewrichtskraakbeen is hyalien kraakbeen. Hydroformylering staat bekend als de oxoreactie. In een hymneboek zal niet de hypallage 'goed glas wijn' voorkomen. 'Hymne' is trouwens een anagram van 'hymen'. De hussieten hingen Johannes Hus aan.

6. De huskypuppy's zaten hutjemutje opeen. Het huntingtonen (!) is erfelijk. Dit veroorzaakt chorea (dansziekte); deze (die) wordt ook sint-vidusdans genoemd. Verwar een en ander niet met het hutchinson-gilfordsyndroom, de progeria, die in feite een versnelde levensloop inhoudt. En al helemaal niet met het guillain-barrésyndroom, een zenuwaandoening die chronisch kan worden. Laat staan met het syndroom van Gilles de la Tourette, waarbij iemand te (on)pas vloekt (ook genoemd: (gilles-de-la-)tourettesyndroom). U kent toch wel de dansaansporing 'hop Marjannetje, stroop in 't kannetje ...'? Neutrofiele granulocyten hebben affiniteit tot neutrale kleurstoffen. Myrmecofiele zaadverspreiding wordt door mieren bevorderd. Sclerofilie is de forse ontwikkeling van het sclerenchym (van bladeren), waardoor het vermogen om water aan te zuigen buitengewoon groot is (dennen, woestijnplanten).

7. Gezocht op '*fiel*' (woordvormen) en gevonden: Z-, V-, U-, I-, L- en T-profiel, zoöfiel (houdt van dieren), xenofiel (idem van vreemdelingen), psychofiele bacteriën (minnen koude), reofiel (de stroom beminnend), russofiel, slavofiel, sinofiel en saudiefiel, outfielder (verrevelder, een soort 'ver'-vanger?), nitrofiel (stikstofminnend), limnofiel (voorkeur voor binnenwateren), mammofiel (borstminnend), lyofiel (goed oplosbaar), koffieluis (!), killingfields (meervoud), hydrofiel gaas, homofiel, heterofiel, halofiel (zout aantrekkend), fieldwork (je raadt het: veldwerk), discofiel (houdt van zwarte schijven, grammofoonplaten), DNA-profiel, dendrofiel (bomen), coprofiel (uitwerpselen), copoclefiel (sleutelhangers), colourfieldpainting, cinefiel (film), chesterfield (stoel, canapé, overjas), cartofiel (kaarten), antropofiele insecten (van mensen houdend), acidofiel (zuurminnend) en anglofiel (Engels).

8. Zoeken op '*zine*' geeft: benzine, azinen (kleurstoffen), benzine-injectie, digizine (digitaal magazine), doe-het-zelfmagazine, e-zine en fanzine, (fenyl)hydrazine, lifestylemagazine, oxazinen (kleurstoffen met wasechtheid), newagemagazine, tartrazine (een azokleurstof), terzine (drieregelige strofe), zine (undergroundblad), yuppenmagazine, webzine (nee, niet de webscene), thiadiazine en thiazinekleurstof. Bij '*lyse*' noemen we: atmolyse (gefractioneerde diffusie), cryptanalyse (cryptoanalyse), data-analyse, elektrolyse, dialyseren, het Elysée (ambtswoning president Franse Republiek), de Elysees (Elysische) velden (GB vermeldt overigens nog dat het adjectief 'Elysische' betrekking heeft op Elysium), fibrinolyse (afbraak van bloedstolsels), glycolyse (afbraak van glucose in stappen tot pyrodruivenzuur), hypodermoclyse (toedienen van een vrij grote hoeveelheid vocht via het subcutane weefsel), karyolyse (oplossen van een celkern), en kosten-batenanalyse.

9. Verder: lipolyse (oplossen van vet), lysergzuur (lyserginezuur, lysergamide, lsd, lysergeenzuurdi-ethylamide), micro- en narcoanalyse, odyndolyse (stillen van pijn), onycholyse (loslaten nagel), paralyser (stroomstok), osteolyse (oplossen van beenweefsel), röntgenanalyse, schallanalyse, sterkte-zwakteanalyse, SWOT-analyse (Jaarboek 2008), trombolyse (oplossen van een bloedstolsel om de kransslagader weer open te maken) en spastische paralyse. Symfyysiolyse is bekkeninstabiliteit. Zoeken op '*fyl*' geeft: anafylactische shock (anafylaxie is overgevoeligheid voor een substantie waarmee het lichaam vroeger in aanraking is geweest), fylacterion (toevluchtsoord), fyle (stam), fyllet (versteend plantenblad), fyloxera (druifluis), heterofyllie (een plantensoort brengt tweeërlei stengelbladeren voort), monofyl (eenbladig) en myriofyllisch (met duizenden bladeren).

10. Ook nog: oorlogsprofylaxe (oorlogsprofylaxis: maatregelen, voorbehoedmiddelen, ter voorkoming van oorlog), stafylokok (stafylococcus), xanthofyl (een gele bladkleurstof) en theofylline (1,3-dimethylxanthine). 'Hij schaaft zijn knieën en viel' is een voorbeeld van een hysteron proteron. De hypothalamus is een deel van de hersenen. Hij heeft een hyperacusis en is muzikaal hyperkritisch. Hypermnesie is een abnormaal sterk herinneringsvermogen. Hyperthyr(e)oïdie is overmatige werking van de schildklier ('hypo': onvoldoende werking!).

Rein Leentfaar m.m.v. Hans Bliëk